

άκρινος επίθ. Λαρδαν. Ζάκ. Ἡπ. Θεσσ. Θράκ. Κρήτ. Πελοπν. (Ἀρκαδ. Κορινθ. Μάν.) κ. ἄ. — Λεξ. Ἡπ. Βλαστ. άκρινέ Τσακων. άκρ'νός Θράκ. (Ἀδριανούπ.) Στερελλ. (Ἀγρίν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. άκρα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ινός. Ἡ λ. καὶ παρὰ Δουκ.

1) Ἀκριναῖος, ὁ ἰδ., ἐνθ' ἄν.: Παραθύρι άκρινό Ἡπ. Πιτειέτ' ἀπ' τὴν άκρ'νὴ πουρτουπούλλα Ἀγρίν. 2) Ὁ κατοικῶν ἐν τῇ άκρα τοῦ χωρίου ἢ πόλεως, συνήθως σκωπτικῶς Θεσσ.: Ἀυτὴ εἶναι άκρινή. Συνών. άκρινό-της. Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. Ἀκρινός καὶ ὡς τοπων. Στερελλ. κ. ἄ.

άκριόλι τό, Λεξ. Αἰν.

Ἀγνώστου ἐτύμου.

Μέρος ἐνθα ἀπορρίπτονται τὰ ἀνθρώπινα περιττώματα. Πβ. αναγκαῖο, ἀπόπατος, χρεία.

άκρισία ἡ, Τσακων.

Τὸ ἀρχ. οὐσ. άκρισία. Παρὰ Σομ. άκρισιά.

Ἑλλειψις κρίσεως, ἀπερισκεψία.

άκρισολόγητος επίθ. Λεξ. Γαζ. (λ. ἀνεπίδικος).

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *κρισολογητός <κρισολογῶ.

Ὁ μὴ ἀσχολούμενος εἰς δίκας, ἀνυπόδικος.

άκριτα ἐπίρρ. (Ι) Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. άκριτος (Ι). Ἡ λ. καὶ παρὰ Βλάχ.

Ἀπερισκέπτως, ἀσυλλογίστως.

άκριτα ἐπίρρ. (ΙΙ) Πελοπν. (Βούρβουρ. Λακεδ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. άκριτος (ΙΙ).

Χωρὶς νὰ ὀμιλήσῃ τις, ἀμίλητα ἐνθ' ἄν.: Ἐφυγε άκριτα Βούρβουρ. Ἡ κακοδέλα ἡ γυναῖκα ἐπῆε 'ς τὸ σπίτι άκριτα, διαβάσματα δεξιὰ, διαβάσματα ἀριστερά, τρόμαξε δέκα ἡμέρες γιὰ νὰ κρίνῃ (περὶ γυναικός, ἣτις εἶδε φαντάσματα) Λακεδ.

άκρίτης ὁ, Κρήτ. Πελοπν. (Βαμβακ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. άκρα.

1) Ἡ πρώτη διὰ τοῦ πρίονος ἀποσχιζομένη σανὶς ἐκ κορμοῦ δένδρου, τῆς ὁποίας ἡ ἐτέρα ὀψις εἶναι ἡμικυλινδρική Πελοπν. (Βαμβακ.) Συνών. πέταυρο. 2) Ἡ ἀκραία σανὶς τῆς βάσεως οἰνοφόρου βυτίου ἔχουσα σχῆμα τμήματος κύκλου Κρήτ. Συνών. πέννα.

Ἀκρίτης ὁ, Καππ. Πόντ. Ἀκρίτες Πόντ. (Κερασ.) Ἀκρίτας Πόντ.

Τὸ μεσν. κύριον ὄν. Ἀκρίτης. Πβ. καὶ ἀρχ. Δωρ. ὄν. Ἀκρίτας.

Ὡς ἐπώνυμον καὶ κύριον ὄνομα διδόμενον εἰς τοὺς ἥρωας τῶν Ἀκριτικῶν ᾠμάτων καὶ δὴ τὸν Βασίλειον Λιγενῆ, οἱ ὅποιοι ἐφύλαττον τὰ ἄκρα, τὰ ὄρια δηλ. τοῦ Βυζαντιακοῦ κράτους ἐνθ' ἄν.: Ἄσμ.

Ἀκρίτας ὄντας ἔλαμνεν ἀφκά 'ς σὴν ποταμέαν, ἐπῆγεν κ' ἐρθεν κ' ἔλασεν, ἐποῖκεν πέντ' αὐλάκια

(ἀφκά = κάτω, ἔλασεν = ὥργωσε) Πόντ.

Ἀκρίτη μου, γιὰ φά', γιὰ πιέ, γιὰ βγάλ' ἓνα παιγνίδι Καππ. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. τ' Ἀκρίτα Χίος Ἀκριτάντων Πόντ.

άκριτος επίθ. (Ι) σύνηθ. καὶ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Σάντ.) άκριτε Τσακων. άκριτος Πόντ. (Τραπ.)

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. άκριτος.

1) Ὁ ἄνευ κρίσεως, ἀδίκαστος Πελοπν. (Λακων.) Πόντ. (Τραπ.) Ἡ σημ. καὶ ἀρχ. β) Ὁ μὴ ἐξομολογηθεὶς καὶ μὴ μεταλαβὼν τῶν ἀχράντων μυστηρίων Πελοπν. (Λακων.): Ἀπέθανε ὁ δυστυχισμένος άκριτος. Ἀκριτος πάει 'ς τὴν κόλασι. γ) Ἀδικος, ἄνομος Πόντ. (Κερασ.): Ὁ Θεὸς νὰ κρίν' αὐτὸν τὸν άκριτον! (κρίν' αὐτὸν ἀντὶ κρίνῃ αὐτὸν) || Ἄσμ.

Ἐλα, Χριστέ μ' ἀληθινέ μ', Χριστέ μ' καὶ πιστεμένε μ', ἔλα κρῖσον τοὺς άκριτους καὶ ὄλους τοὺς δικαίους.

δ) Ἀσπλαγχνος, κακοῦργος Πόντ. (Κοτύωρ.) 2) Ἀστόχαστος, ἀσυλλόγιστος, ἀπερίσκεπτος σύνηθ. καὶ Πόντ. (Κοτύωρ. Σάντ.) Τσακων. κ. ἄ. Ἡ σημ. καὶ μεταγν. Πβ. Πολύβ. 3,19,9 «θάρος καὶ τόλμα ἀλόγιστος καὶ άκριτος». 3) Ἀναιδὴς Χίος.

άκριτος επίθ. (ΙΙ) Ἡπ. Θράκ. (Μυριόφ.) Κρήτ. Πελοπν. (Σουδεν. Τρίκκ.) άκριτους Θεσσ. Θράκ. (Αἰν.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀρτοτ.) άκριτος Ἡπ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *κριτός <κρίνω.

1) Ὁ μὴ ὀμιλῶν Ἡπ. Θράκ. (Αἰν. Μυριόφ.) Κρήτ. Στερελλ. (Αἰτωλ.): Ἀκριτος ξαπλώθηκε κατὰ γῆς σὰν πεθαμένος Ἡπ. Πάου 'ς τὴ βρούσι άκριτ' (χωρὶς νὰ ὀμιλῶ) Αἰτωλ. Βγάλε κρίσ', μὴ μέν'ς άκριτους Αἰτωλ. Συνών. ἀμίλητος. β) Ὁ λέγων ὀλίγα, ὀλιγολόγος Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀρτοτ.): Ἀυτὸς εἶνι άκριτους ἀνθρουπους Αἰτωλ. Ἀντίθ. λογαῖς, πολυλογαῖς. 2) Ὁ ἐν καταστάσει ἀπολύτου σιγῆς ἐνεργούμενος Ἡπ. Θεσσ. Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ. ἄ.: Φρ. Ἀκριτο νερό (ῥόδωρ ἀντληθὲν ἐν σιωπῇ χωρὶς νὰ ὀμιλῇ ὁ ἀντλῶν, ὅπερ ἀντλούμενον συνήθως κατὰ τὸ μεσονύκτιον θεωρεῖται θεραπευτικὸν πολλῶν νόσων, βασκανίας, καταδέσμου, νευρικῶν νοσημάτων κτλ.) Ἡπ. Θεσσ. Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ. ἄ. Συνών. ἀμίλητος.

3) Ἀκοινώνητος, ἀπρόσιτος Ἡπ. Θράκ. (Μυριόφ.) Πβ. ἀμίλητος. 4) Ἀρρητος, ἀφθαστος, μέγιστος Πελοπν. (Σουδεν. Τρίκκ.): Ἡ νοικοκυρῶσύνῃ της ἦταν άκριτη Τρίκκ. Ἡ καλωσύνη του εἶναι άκριτη! Σουδεν.

άκρίτσα ἡ, σύνηθ. κρίτσα Ἡπ. (Χουλιαρ. κ. ἄ.)

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. άκρα.

1) Μέρος ὀλίγον ἀπόμερον Ἡπ. (Χουλιαρ.): Κάτσι 'ς τὴν άκρίτσα σ' καὶ μὴν ἀνακατεύσι. || Φρ. Ἐκαίσι 'ς τὴν άκρίτσα σὰ βριμένους γάττους (ἐπὶ τοῦ καταισχυνθέντος καὶ ἡσυχάσαντος). Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Στερελλ. (Αἰτωλ.) Συνών. άκρούλλα. 2) Ἡ άκρα τοῦ ἄρτου Ἡπ. Θεσσ.: Δῶσι μ' μιὰ άκρίτσα ψουμι Ἡπ. Συνών. άκρα 5. β) Τεμάχιον ἄρτου φρυγομένου ἐπὶ ἀνθρακιᾷ Ἡπ. Συνών. καπύρα, πυρωμάδα, φρυγανιά.

άκριώτης ὁ, ἀμάρτ. Θηλ. άκριώ'σσα Θεσσ. —

Ἐκ τοῦ οὐσ. άκρια, δι' ὁ ἰδ. άκρα.

Ὁ κατοικῶν ἐν τῇ άκρα τῆς πόλεως ἢ τοῦ χωρίου, συνήθως ὀνειδιστικῶς. Συνών. άκρινός 2.

άκρο- σύνηθ.

Θέμ. τοῦ ἐπιθ. άκρος. Ἐκ τῆς σημ. τοῦ ὑπάρχειν ἐν τῇ άκρα καὶ τῆς σημ. τῆς ἐπιτολῆς προῆλθεν ἀρχαίως ἢ σημ. τοῦ ὀλίγον τι, κατ' ἀρχὰς μὲν εἰς ἐπίθετα καὶ

